Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Igor Barbacaru)
Dosarul nr. 3a-1272/24 (2-23132780-02-3a-07112024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

27 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Cașcaval Andrei şi Bostan Angela
Grefier Mazurchevici Maria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de SRL Minival asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 22.07.2024, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL Minival împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, cu privire anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La data de 14.09.2023, SRL ”Minivial” a înaintat acțiune împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, solicitând:

- anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.R ***** din 03.07.2023, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin scrisoarea nr***** din 17.08.2023;
- obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral *****.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de *****, de către SRL ”Minivial” a fost depusă o cerere cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral *****, ce îi aparține cu drept de proprietate începând cu anul 2005.

La această cerere au fost anexate toate actele justificative în conformitate cu prevederile art.3 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 09.07.2*****0 (în vigoare 03.09.2*****0), inclusiv Condițiile tehnice pentru reamplasarea rețelelor de gaze cu nr.160 din 27.04.2023, elaborate de către SC CHIȘINĂU-GAZ SRL în conformitate cu Anexa nr.2 din Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.112/2*****9 din 19.04.2*****9 (în vigoare 30.06.2*****9).

Ca urmare a examinării cererii, SRL ”Minivial” a recepționat răspunsul/decizia cu nr.***** din 03.07.2023 emisă de către Viceprimarul mun.Chișinău - Ilie Ceban, prin care reclamanta a fost informată despre respingerea cererii depusă de SRL ”Minivial” cu nr.CU- *****/***** cu privire la eliberarea actului permisiv-Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ********** cu nr. cadastral *****.

În motivarea acestui răspuns/decizie, Viceprimarul mun.Chișinău - Ilie Ceban a indicat următoarele: ”Potrivit datelor Departamentului Cadastru al I.P. Agenția Servicii Publice, terenul din ***** (nr. cadastral *****) este proprietate privată. Conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private”, pe terenul cu numărul cadastral ***** din *****”, este stabilită servituta pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică. Având în vedere cele expuse, cererea privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, din adresa sus-indicată este refuzată”.

Cu privire la respectarea procedurii prealabile, menționează reclamanta că la 27.07.2023, a depus o cerere prealabilă în conformitate cu prevederile art.19, 162, 164 alin.(2) lit.a) și art.167 alin.(1) din Codul administrativ, prin care a solicitat : anularea actului administrativ individual defavorabil-răspunsul/decizia nr.R***** din 03.07.2023 emisă de către Viceprimarul Ilie Ceban, prin care a fost respinsă cererea depusă de SRL ”Minivial” cu nr.*****/***** cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din *****. ***** (nr. cadastral *****); Admiterea cererii SRL ”Minivial” cu nr.*****/***** și emiterea actului administrativ individual favorabil - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării

conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din *****3 (nr. cadastral *****).

În motivarea acestei cereri, reclamanta a indicat că răspunsul/decizia nr.R***** din 03.07.2023 emisă de către Viceprimarul mun. Chișinău - Ilie Ceban, este neîntemeiată, deoarece motivul invocat de către Viceprimarul Ilie Ceban privind grevarea terenului cu nr. cadastral ***** din *****3 cu servitute, nu poate constitui un impediment legal pentru a elibera actul permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de pe terenul din ***** ***** cu nr. cadastral *****.

De asemenea s-a indicat că, chiar dacă terenul cu nr. cadastral ***** este grevat cu servitute, la moment, pe acest teren nu există careva rețelele tehnico-edilitare sau obiective de uz comun și de infrastructură tehnică, care ar necesita asigurarea accesului liber a serviciilor municipale și reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea lor. Unica rețea este cea de gaze, iar SC ”CHIȘINĂU-GAZ” SRL nu a găsit careva impedimente pentru ca această rețea să fie reamplasată.

Totodată, reamplasarea conductelor de gaze naturale nu va limita nici într-un fel servitutea constituită pe acest teren. Ca urmare a examinării cererii prealabile, SRL ”Minivial” a recepționat răspunsul/decizia cu nr***** din 17.08.2023 emisă de către Viceprimarul mun. Chișinău - Ilie Ceban, prin care reclamanta a fost informată despre respingerea cererii prealabile din 27.07.2023.

În motivarea acestui răspuns/decizie, Viceprimarul mun.Chișinău - Ilie Ceban, a indicat următoarele : ,,Vă informăm, că autoritatea publică locală nu a emis acte permisive pentru a proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul sus-menționat, care ar argumenta necesitatea reamplasării rețelelor de gaze naturale. Având în vedere cele expuse, cererea prealabilă se respinge. Prezentul răspuns poate fi contestat cu cerere de chemare în judecată. în termen de 30 zile de la comunicare, în instanța de contencios administrativ: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: municipiul Chișinău, str. Kiev, 3, în corespundere cu prevederile Codului Administrativ al Republicii Moldova”.

Cu privire la circumstanțele de drept, notând prevederile art.53 alin.(1) din Constituție, art.art. 10 alin.(1), 11 alin.(1), 20 din Codul administrativ, a invocat reclamanta că analizând circumstanțele de fapt și drept expuse în actele administrative individual defavorabile - răspunsul/decizia cu nr.R***** din 03.07.2023 și răspunsul/decizia cu nr***** din 17.08.2023 emise de către Viceprimarul mun. Chișinău - Ilie Ceban, consideră că aceste acte administrative emise contravin normelor imperative stabilite de Constituția Republicii Moldova (art.46), Legea privind autorizarea executării lucrărilor în construcție nr.163 din 09.07.2*****0 și Codului administrativ, iar în consecință urmează a fi anulate în totalitate din următoarele considerente:

Prevederile art.21 din Codul administrativ, consfințesc principiul legalității în conformitate cu care autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Cu toate acestea, din conținutul actelor contestate nu poate fi determinat care este temeiul de drept care a stat la baza refuzului de a elibera actul permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din *****3 cu nr. cadastral *****, or, în conformitate cu prevederile art.31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, iar potrivit art.118 alin.(2) lit.a) și b) din Codul administrativ, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul. Aliniatul (6) din același articol stabilește că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Astfel, în opinia reclamantului autoritatea publică pârâtă având obligația de a acționa în conformitate cu principiul legalității prevăzut de art.21 din Codul administrativ și principiul bunei-credințe prevăzut de art.24 din Codul administrativ, a omis cu desăvârșire să-și motiveze complet soluția, iar motivarea doar în fapt este una superficială din care rezultă că nu au fost elucidate toate circumstanțele importante speței și nu s-a dat răspuns la toate argumentele expuse în cererea prealabilă.

Mai mult ca atât, autoritatea pârâtă prin răspunsul asupra cererii prealabile a schimbat motivul refuzului de a elibera Certificatul de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral *****, indicând că „autoritatea publică locală nu a emis acte permisive pentru a proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul sus menționat, care ar argumenta necesitatea reamplasării rețelelor de gaze naturale”, asta în condițiile în care anterior și-a motivat soluția prin faptul că terenul cu nr. cadastral ***** este grevat cu servitute, fapt care denotă că autoritatea pârâtă abuzează de dreptul său discreționar și din considerente necunoscute refuză în mod ilegal de a elibera actul permisiv solicitat.

Pe de altă parte, consideră că nu ține de competența autorității publice pârâte să condiționeze eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale, prin faptul că nu au fost emise acte permisive pentru a proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul cu nr. cadastral *****,

deoarece proprietar al acestui teren este reclamanta, dar nu autoritatea publică locală, iar atributele dreptului de proprietate (posesie, folosință și dispoziție) îi permit să solicite reamplasarea conductelor de gaze naturale care traversează terenul său, chiar și în condițiile în care nu urmărește scopul de construi pe acest teren.

În aceiași ordine de idei, consideră ca fiind deplasat argumentul părții pârâte privind lipsa solicitării eliberării actelor permisive pentru proiectare/construire a cărorva obiective noi, deoarece până nu este soluționată problema reamplasării conductelor de gaze naturale o asemenea necesitate nu există.

Drept urmare, necătând la faptul că reclamanta a prezentat întregul set de acte necesare pentru reamplasarea conductelor de gaze naturale care traversează terenul său, iar careva impedimente legale nu există, autoritatea publică pârâtă a refuzat în mod neîntemeiat în eliberarea actului permisiv, ceea ce înseamnă nu altceva decât depășirea limitelor legal stabilite, nerespectarea scopului pentru care autorității pârâte i-a fost atribuit dreptul de a decide asupra eliberării actului permisiv, iar menținerea în vigoare a unor asemenea acte administrative ar egala cu acceptarea de către instanța de judecată a unui abuz în exercitarea controlului judecătoresc asupra activității administrative desfășurate de pârât, pornind de la faptul că scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, este prestabilit de legiuitor și constă în contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice și asigurarea ordinii de drept.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.b) din Cod administrativ, instanța de judecată în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Respectiv, în speță, înaintarea prezentei acțiuni în obligare are anume ca scop obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual favorabil, deoarece pârâtul, exercitându- și competențele sale legale, a emis un act ilegal, act care îi limitează dreptul fundamental de proprietate al reclamantei SRL ”Minivial”, iar unica cale de atac legală de apărare a dreptului său este depunerea acțiunii în contencios administrativ.

<u>Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 22.07.2024, acțiunea în contencios administratiov depusă de SRL ”Minivial” â împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, cu privire anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.R ** din 03.07.2023, precum și decizie adoptată în procedura prealabilă exprimată prin scrisoarea nr***** din 17.08.2023,***

obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din ** cu nr. cadastral *****, s-a respins ca fiind neîntemeiată.***

Verificarea admisibilității apelului;

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, SRL ”Minivial” a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 22.07.2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz hotărîrea instanţei de fond a fost pronunţată public la 22 iulie 2024, iar cererea de apel nemotivat a fost depusă la 24 iulie 2024 (f.d.44), în interiorul termenului legal.

Conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată părții apelante SRL ”Minivial”, la 28 octombrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.52), iar motivarea apelului a fost depusă la data de 25 noiembrie 2024, adică cu respectarea prevederilor art.232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În susținerea apelului, avocatul Victor Panțîru în interesele SRL ”Minivial” a reiterat argumentele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată. A solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în modul în care a fost formulată.

Suplimentar a indicat că, instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că chiar dacă terenul cu nr. cadastral *****, este grevat cu servitute, la moment, pe acest teren nu există careva reţelele tehnico-edilitare sau obiective de uz comun şi de infrastructură tehnică, care ar necesita asigurarea accesului liber a serviciilor municipale şi reprezentanţilor serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea şi repararea lor. Unica reţea este cea de gaze, iar S.C. CHIŞINĂU-GAZ S.R.L nu a găsit careva impedimente pentru ca această reţea să fie reamplasată.

Pe de altă parte, susține partea apelantă că instanţa de fond şi-a atribuit un rol de autoritate publică locală şi a încercat să justifice legalitatea răspunsului/deciziei

nr.R***** din 03.07.2023 emisă de către Viceprimarul Ilie Ceban, prin care a fost respinsă cererea depusă de SRL ”Minivial” cu nr.*****/***** cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din *****. ***** (nr. cadastral *****), deşi, din conţinutul acestor acte nu poate fi determinat care este temeiul de drept care a stat la baza refuzului de a eliberară actului permisiv.

Or, apelanta anume acest fapt a invocat prin cererea de chemare în judecată că intimaţii au abuzat de dreptul lor discreţionar şi nu au indicat nici un temei de drept ce ar putea constitui un impediment legal pentru a admite cererea şi a elibera actul permisiv solicitat

Astfel, instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că autoritatea publică pârâtă având obligaţia de a acţiona în conformitate cu principiul legalităţii prevăzut de art.21 din Codul administrativ şi principiul bunei-credinţe prevăzut de art. 24 din Codul administrativ, a omis cu desăvârşire să-şi motiveze complet soluţia, iar motivarea doar în fapt este una superficială din care rezultă că nu au fost elucidate toate circumstanţele importante speţei şi nu s-a dat răspuns la toate argumentele expuse în cererea prealabilă.

Mai mult ca atât, susține apelantul că instanţa de fond nu a dat nicio apreciere argumentului autorităţii publice pârâte, prin care a condiţionat eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale, prin faptul că nu au fost emise acte permisive pentru a proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul cu nr. cadastral *****, or, proprietar exclusiv al acestui teren este apelanta, dar nu autoritatea publică locală, iar atributele dreptului de proprietate {posesie, folosinţă şi dispoziţie) îi permit să solicite reamplasarea conductelor de gaze naturale care traversează terenul său, chiar şi în condiţiile în care nu urmăreşte scopul de construi pe acest teren

Astfel, contrar celor reţinute de instanţa de fond, consideră că autoritatea publică pârâtă a refuzat în mod neîntemeiat în eliberarea actului permisiv, ceea ce înseamnă nu altceva dăcât depăşirea limitelor legal stabilite, nerespectarea scopul pentru care autorităţii pârâte i-a fost atribuit dreptul de a decide asupra eliberării actului permisiv, iar menţinerea în vigoare a unor asemenea acte administrative ar egala cu acceptarea de către instanţa de judecată a unui abuz în exercitarea controlului judecătoresc asupra activităţii administrative desfăşurate de pârât, pornind de la faptul că scopul primordial al instituţiei contenciosului administrativ, este prestabilit de legiuitor şi constă în contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităţilor publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activităţii autorităţilor publice şi asigurarea ordinii de drept.

<u>Argumentele intimatului expuse în referință:</u>

La data de 09.12.2024, reprezentantul Primarului general al mun.Chișinău,

Ursu Ion a depus referință, prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat cu menținerea hotărârii instanței de fond.

<u>Argumentele participanţilor invocate în cadrul judecării apelului:</u>

Reprezentantul apelantului SRL ”Minivial” avocatul Victor Panțîru în ședința instanței de apel a susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul părții intimate Primăria mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, din motive necunoscute, deşi au fost înştiinţaţi legal despre locul, data şi ora examinării cauzei, despre motivele neprezenței nu a informat instanța de apel, nu a înaintat cerere de amînare a ședinței sau de examinare în lipsa sa, motiv din care, pornind de la reglementările art. 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absenţa acestora.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul declarat de SRL ”Minivial” urmează a fi admis cu casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 22.07.2024, din următoarele considerente.

<u>Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:</u>

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.*

Conform dispoziţiilor art.219 alin. (1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii- casează integral hotărîrea primei instanțe și emite o nouă decizie.*

Conform dispoziţiilor art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:*

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239-241 CPC, concluzionează că hotărârea instanţei de fond este adoptată cu aprecierea eronată a normelor materiale în coroborare cu circumstanţele faptice ale cauzei, motiv din care urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii de admitere acțiunii înaintate de SRL ”Minivial”.

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, prin decizia Consiliului mun.Chișinău nr.14/26-3 din 13.06.2002 „Cu privire la proiectarea și construirea unui magazin de vînzare a pieselor auto și a unui sediu pe teritoriul arendat din *****, SRL ”Minivial”, s-a decis a permite SRL ”Minivial” să efectueze proiectarea și construirea unui magazin de vânzare a pieselor auto și a unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m,

pe teritoriul arendat din *****, conform deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.20/17-6 din 12.10.200 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din ***** SRL ”Minivial” (f.13 din dosarul administrativ).

La 23.07.2002, a fost emis certificatul de urbanism nr.3267 pentru proiectarea magazinului de vînzare a pieselor auto și a unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m pe lotul de pământ arendat din Cale Ieșilor (f.12 din dosarul administrativ).

Conform deciziei Consiliului mun.Chișinău nr.17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private”, pe terenul din *****, este stabilită servitutea pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică.

Prin contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent din 20.*****.2005, Primăria mun.Chișinău a vândut SRL „Minivial” terenul aferent al obiectivului privatizat situat pe *****, *****, cu o suprafață totală de 0,143 ha. Potrivit pct.1 din cap.IV al contractului, s-a instituit restricția la folosirea pămîntului, să asigure accesul pe terenul aferent a reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectelor de uz comun și de infrastructură inginerească (f. 4/1-4/3 din dosarul administrativ).

Potrivit extrasului din Registru bunurilor imobile, terenul cu nr.cadastral ***** din mun.Chișinău, str. Calea Ieșlilor, ***** cu suprafața 0,0868 ha, care este înregistrat ca teren aservit (servitute 0,*****68 ha) și construcția cu nr. cadastral *****.***** cu suprafața de 336,8 m.p. aparțin SRL „Minivial” în temeiul contractului de vînzare-cumpărare nr.550 din 20.*****.2005, decizia privind formarea bunului imobil nr.********** din 25.05.2*****2 (f.d.15).

La data de ***** SRL ”Minivial” a înaintat Primarului mun.Chișinău cerere de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare *****/07-06-2023 și anume reamplasarea conductei de gaze subterană de presiune medie d426 mm și a conductelor de gaze subterane de presiune joasă D159mm și D133 mm, situat în mun.Chișinău, str. *****, ***** (f.1/1, 1/2 din dosarul administrativ).

Prin decizia exprimată prin scrisoarea nr.R ***** din 03.07.2023, a fost refuzată cererea SRL „Minivial” privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm din motiv că potrivit deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private”, pe terenul cu numărul cadastral ***** din s*****”, este stabilită servitutea pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea

accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică (f.10 din dosarul administrativ)

La data de 27.07.2023, reclamanta SRL „Minivial” a înaintat Primăriei/Primarului General al mun.Chișinău cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil-răspunsul/decizia nr.R ***** din 03.07.2023 și admiterea cererii privind emiterea actului administrativ individual favorabil-certificatul de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din str.***** ***** (nr. cadastral *****) (f. 11/1-11/2 din dosarul administrativ).

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin scrisoarea nr***** din 17.08.2023, Primăria mun. Chișinău a reiterat că potrivit deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 14/26-3 din 13.06.2002 „Cu privire la proiectarea și construirea unui magazin de vânzare a pieselor auto și a unui sediu pe teritoriul arendat din ***** Societății cu Răspundere Limitată „Minivial”, Societății cu Răspundere Limitată „Minivial” a fost permisă proiectarea și construirea unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m pe teritoriul arendat din Calea leșilor. Ulterior, în baza certificatului de urbanism nr. 3267 din 23.07.2002 și autorizației de construire nr. 643/2 din 14.*****.2003 a fost autorizată proiectarea și construirea unui magazin de vânzare a pieselor auto și a unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m pe lotul de pământ arendat din *****. Conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private”, pe terenul cu numărul cadastral ***** din *****, *****”, este stabilită servitutea pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică. Conform condițiilor tehnice pentru reamplasarea rețelelor de gaze nr. 160 din 27.03.2023 eliberate de S.R.L. „Chișinău-Gaz” se prevede reamplasarea conductei de gaze subterane de presiune medie d-426 mm și a conductei de gaze subterane de presiune joasă d-133 mm din zona de construcție a imobilului din *****, *****. Autoritatea publică locală nu a emis acte permisive pentru proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul sus-menționat, care ar argumenta necesitatea reamplasării rețelelor de gaze naturale. Având în vedere cele expuse, cererea prealabilă a fost respinsă (f.14 din dosarul administrativ).

Prin acțiunea depusă, reclamantul își exprimă dezacordul și solicită anularea anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării – Decizia exprimată prin scrisoarea nr.R ***** din 03.07.2023, precum și decizia adoptată în

procedura prealabilă exprimată prin scrisoarea nr***** din 17.08.2023 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral ***** (f.d.5-10).

Admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Căușeni, sediul central, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Din normele legale precitate supra rezultă că, respectarea procedurii prealabile de soluţionare a litigiului este obligatorie, în cazul contenciosului administrativ, dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Cu referire la normele de drept citate raportate la circumstanțele cauzei judecătorul reține că, acțiunea în contencios administrativ – în obligare, depusă la 14.09.2023 (f.d.5) cu respectarea termenului de 30 zile reglementat de art. 209 Cod

administrativ, care statuează că acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

<u>Cu referire la fondul acțiunii:</u>

Articolul 224. Hotărîrile instanţei de judecată

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

a) în baza unei acţiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluţionare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei ca instanță de fond, Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin hotărârea din 22 iulie 2024, a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL Minival împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, cu privire anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat.

Completul judiciar nu poate reține ca fiind întemeiată soluția instanței de fond din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Conform art. 109 alin. (1)-(2) al Constituției, *(1) Administraţia publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi ale consultării cetăţenilor în problemele locale de interes deosebit. (2) Autonomia priveşte atît organizarea şi funcţionarea administraţiei publice locale, cît şi gestiunea colectivităţilor pe care le reprezintă.*

În condițiile speței Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru apreciază ca fiind întemeiată parțial acțiunea formulată de SRL ”Minivial” și ca neîntemeiate concluziile instanței de fond expuse în motivarea soluției sale de respingere a cererii de chmere în judecată.

În argumentarea poziției sale instanța de apel reține ca fiind relevante cazului următoarele prevederi legale - în vigoare la data inițierii procedurii administrative.

Conform art.2 al Legii nr.163 din 09.07.2***0 privind autorizarea executării lucrărilor în construcție**, certificatul de urbanism pentru proiectare reprezintă un act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile şi elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic şi arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism şi de amenajare a teritoriului, şi care permite elaborarea documentației de proiect.

Potrivit dispozițiilor art.3 alin.(1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor în construcţie nr.163 din 09.07.2***0,** Certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr.1) se elaborează şi se emite de către primarul unităţii

administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deţinătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi al elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de reţele publice de comunicaţii electronice (anexa nr.11), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului şi la care se anexează, în original şi în copii, următoarele documente:

b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică);

c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experţi tehnici atestaţi;

c1) actul care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de superficie asupra terenului;

c2) acordul scris al proprietarului terenului pentru lucrările de construcţie planificate de superficiar. Sunt exceptate de la obligaţia de a deţine şi de a prezenta acordul scris al proprietarului administraţiile şi rezidenţii zonelor economice libere care au înregistrat dreptul de superficie în registrul bunurilor imobile, pentru lucrările de dezvoltare a infrastructurii de producţie (construcţia halelor industriale) şi a infrastructurii tehnico-edilitare în zonele economice libere, necesare în vederea desfăşurării activităţilor prevăzute de Legea nr.440/20***** cu privire la zonele economice libere.

În conformitate cu prevederile art.4 alin.(1)-(1[1]) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor în construcţie nr.163 din 09.07.2***0**, (1) Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului.

(1[1]) În lipsa documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului, pentru terenurile din extravilan, solicitantul (beneficiarul), în baza deciziei consiliului local respectiv, asigură elaborarea planului urbanistic de detaliu conform prevederilor art.16 alin.(3) din Legea nr.835/1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, care să servească drept temei pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare. Planul urbanistic de detaliu în cauză, elaborat şi verificat de specialişti atestaţi în construcţii, se avizează de autoritatea competentă în domeniul sănătăţii publice, de autoritatea responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul relaţiilor funciare – pentru obiectivele de infrastructură a agriculturii, de organul central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural – pentru intervenţiile asupra monumentelor istorice şi pentru lucrările executate pe terenurile care cuprind obiective de patrimoniu cultural construit şi arheologic şi în zonele de protecţie a acestora, de autoritatea competentă în domeniul protecţiei mediului, de organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor şi de instituţia publică Oficiul Amenajarea

Teritoriului, Urbanism, Construcţii şi Locuinţe, după care se aprobă de consiliul local respectiv.

Potrivit art. 21 alin. (1) al Legii nr. 163 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție din 09.07.2***0**, Certificatele de urbanism și autorizația de construire/desființare se emit de către primarii municipiilor, orașelor, comunelor și satelor pentru construcții (lucrări de construcție/desființare) de orice destinație și tip de proprietate

Conform art.6 din Legea nr.835-XII din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului, documentația de urbanism şi amenajare a teritoriului include planurile de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice şi regulamentele aferente acestora. Documentația de urbanism şi amenajare a teritoriului se fundamentează pe studii preliminare şi pe cercetări științifice şi conține prevederi cu caracter director şi cu caracter reglementator. Prin documentația de urbanism şi amenajare a teritoriului cu caracter reglementator se stabilesc destinația terenurilor şi regulile de utilizare a acestora. In temeiul ei, se eliberează certificatul de urbanism şi autorizația de construire. Modul de utilizare a terenurilor pentru orice fel de construcții trebuie să fie reglementat prin planuri urbanistice şi planuri de amenajare a teritoriului.

Potrivit art.3 alin.(2) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară şi financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-şi, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Raportînd cadrul legal precitat la circumstanțele faptice ale cauzei, Completul judiciar reține că, la caz, la data de *****, de către SRL ”Minivial” a fost depusă o cerere cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral *****, ce îi aparține cu drept de proprietate începând cu anul 2005

Prin răspunsul/decizia cu nr.***** din 03.07.2023 emisă de către Viceprimarul mun.Chișinău - Ilie Ceban, apelanta SRL ”Minivial” a fost informată despre respingerea cererii depusă de SRL ”Minivial” cu nr.CU- *****/***** cu privire la eliberarea actului permisiv-Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ********** cu nr. cadastral *****.

În motivarea deciziei de refuz, s-a indicat că, potrivit datelor Departamentului Cadastru al I.P. Agenția Servicii Publice, terenul din ***** (nr. cadastral *****) este proprietate privată. Conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private”, pe terenul cu numărul cadastral ***** din *****”, este

stabilită servituta pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică. Având în vedere cele expuse, cererea privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, din adresa sus-indicată este refuzată.

La data de 27.07.2023, reclamanta SRL „Minivial" a înaintat Primăriei/Primarului General al mun.Chișinău cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil-răspunsul/decizia nr.R ***** din 03.07.2023 și admiterea cererii privind emiterea actului administrativ individual favorabil-certificatul de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din str.***** ***** (nr. cadastral *****) (f. 11/1-11/2 din dosarul administrativ).

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin scrisoarea nr***** din 17.08.2023, Primăria mun. Chișinău a reiterat că potrivit deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 14/26-3 din 13.06.2002 „Cu privire la proiectarea și construirea unui magazin de vânzare a pieselor auto și a unui sediu pe teritoriul arendat din ***** Societății cu Răspundere Limitată „Minivial", Societății cu Răspundere Limitată „Minivial" a fost permisă proiectarea și construirea unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m pe teritoriul arendat din Calea leșilor. Ulterior, în baza certificatului de urbanism nr. 3267 din 23.07.2002 și autorizației de construire nr. 643/2 din 14.*****.2003 a fost autorizată proiectarea și construirea unui magazin de vânzare a pieselor auto și a unui sediu cu dimensiunile de 10m x 10m pe lotul de pământ arendat din *****. Conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 17/11 din 30.12.2004 „Cu privire la privatizarea terenurilor aferente obiectivelor privatizate și private", pe terenul cu numărul cadastral ***** din *****, *****", este stabilită servitutea pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică. Conform condițiilor tehnice pentru reamplasarea rețelelor de gaze nr. 160 din 27.03.2023 eliberate de S.R.L. „Chișinău-Gaz" se prevede reamplasarea conductei de gaze subterane de presiune medie d-426 mm și a conductei de gaze subterane de presiune joasă d-133 mm din zona de construcție a imobilului din *****, *****. Autoritatea publică locală nu a emis acte permisive pentru proiectare/construire a careva obiective noi pe terenul sus-menționat, care ar argumenta necesitatea

reamplasării rețelelor de gaze naturale. Având în vedere cele expuse, cererea prealabilă a fost respinsă (f.14 din dosarul administrativ).

Analizând temeiurile refuzului eliberării actului administrativ solicitat de SRL ”Minivial”, Completul judiciar specializat îl apreciază ca fiind absolut neîntemeiat și lipsit de substanță juridică obiectivă. Or, starea de fapt la caz reflectă următoarele circumstanțe.

Conform reglementărilor art.137 (1);(2) Cod Administrativ (1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

(2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Completul judiciar notează că, la caz conform reglementărilor normelor precitate autoritatea publică în soluționarea cererii de eliberarea certificatului de urbanism își realizează dreptul discreționar doar în a verifica documentația anexată la cererea privind eliberarea certificatului de urbanism, care urmează să fie în conformitate cu cerințele legale. Or, potrivit art.137 alin.(2) Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

În speță, apelantul/reclamant SRL ”Minivial” s-a adresat către Primăria mun. Chişinău cu o cerere cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din *****. ***** cu nr. cadastral ***** ce îi aparţine cu drept de proprietate începând cu anul 2005, anexând la cerere toate actele justificative în conformitate cu prevederile art.3 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie nr. 163 din 09.07.2*****0 (în vigoare 03.09.2*****0), inclusiv Condiţiile tehnice pentru reamplasarea reţelelor de gaze cu nr.160 din 27.04.2023, elaborate de către SC ”CHIŞINĂU-GAZ” SRL în conformitate cu Anexa nr.2 din Regulamentului privind racordarea la reţelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112/2*****9 din 19.04.2*****9.

Completul apreciază critic concluziile instanței de fond, și anume faptul că a considerat relevant argumentul autorităţii publice pârâte ce ține de faptul că ” pe terenul în cauză este stabilită servituta pentru asigurarea accesului liber a serviciilor municipale spre rețelele tehnico-edilitare aflate în limitele terenului privat, pentru exploatarea și deservirea lor, precum și asigurarea accesului necondiționat reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și

repararea obiectivelor de uz comun și de infrastructură tehnică. Având în vedere cele expuse, cererea privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, din adresa sus-indicată este refuzată".

Instanța de apel subliniază că, prima instanță eronat nu a luat în considerație de faptul că chiar dacă terenul cu nr. cadastral *****, este grevat cu servitute, la moment, pe acest teren nu există careva reţelele tehnico-edilitare sau obiective de uz comun şi de infrastructură tehnică, care ar necesita asigurarea accesului liber a serviciilor municipale şi reprezentanţilor serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea şi repararea lor. Unica reţea este cea de gaze, iar SC "Chișinău-Gaz" SRL nu a găsit careva impedimente pentru ca această reţea să fie reamplasată.

La caz, autoritatea publică pârâtă respingând cererea depusă de apelantul/reclamant SRL "Minivial" cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din *****. ***** cu nr. cadastral ***** ce îi aparţine cu drept de proprietate, nu a invocat nici un impediment legal care să impună interdicția pentru a elibera certificatul de urbanism, mai mult autoritatea publică nu a stabilit nici o omisiune a reclamantului în a prezenta actele stabilite de lege în susținerea solicitării elibeării certificatului de urbanis. În aceiași ordine de idei, Completul judiciar specializat va menționa că autoritatea publică nu a ținut cont nici de actul întocmit de organul abilitat - Condiţiile tehnice pentru reamplasarea reţelelor de gaze cu nr.160 din 27.04.2023, elaborate de către SC "CHIŞINĂU-GAZ" SRL în conformitate cu Anexa nr.2 din Regulamentului privind racordarea la reţelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 112/2*****9 din 19.04.2*****9.

Ce ține de argumentul autorității publice care a stat la baza refuzului, acesta a fost greșit preluat de instanța de fond ca fiind întemeiat, or pornind de la circumstanțele faptice ale cazului, nu au fost constatate careva impedimente legale care ar restricționa intenția reclamantului de a proiecta reamplasarea conductelor de gaz, amplasate pe terenul ce îi aparține cu drept de proprietate.

Completul judiciar notează că, în conformitate cu prevederile art.500 Cod civil, (1) Proprietarul are drept de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra bunului. (2) Dreptul de proprietate este perpetuu. (3) Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terţ.

În conformitate cu prevederile art.639 Cod civil, (1) Servitute este sarcina care grevează un imobil (imobilul aservit) pentru uzul sau utilitatea imobilului unui alt proprietar (imobilul dominant). Utilitatea poate consta în sporirea confortului imobilului dominant ori poate rezulta din destinaţia lui economică. (2) Obligaţia de a face ceva poate fi conexată la o servitute şi impusă proprietarului imobilului

aservit. Această obligaţie este accesorie servituţii şi nu poate fi stipulată decît în favoarea sau pentru exploatarea imobilului. (3) Dispoziţiile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător cînd servitutea grevează un alt imobil decît un teren.

Potrivit art.640 alin.(1) Cod civil, la realizarea servituţii, persoana împuternicită trebuie să respecte interesele proprietarului imobilului aservit.

Conform art.645 alin.(4), (5) Cod civil, (4) Proprietarul imobilului aservit este obligat să se abţină de la orice act care limitează ori împiedică exerciţiul servituţii. Astfel, nu va putea schimba starea locurilor ori strămuta exercitarea servituţii în alt loc. (5) Proprietarul imobilului aservit poate indica, pentru exercitarea dreptului de servitute, o altă parte a imobilului decît cea indicată la alin.(3), dar numai în cazul în care o astfel de transferare nu prejudiciază proprietarul imobilului dominant. Cheltuielile aferente transferării sînt suportate de proprietarul imobilului aservit.

Aici, Completul judiciar subliniază că, refuzul autorității publice pârâte de a elibera actulu permisiv-Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm și d-133 mm, de pe terenul din ********** cu nr. cadastral *****, atentează diect la exercitarea dreptului de proprietate a apelantului/reclamant SRL ”Minivial”. Or, terenul din ********** cu nr. cadastral *****, aparține cu drept de proprietate apelantului/reclamant SRL ”Minivial”, iar solicitarea eliberării certificatului de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale, ține de exercitarea dreptului de proprietate, iar organul abilitat cu investigarea stării de fapt ce ține de această intenție conform competenței va stabili dacă o astfel de transferare nu prejudiciază proprietarul imobilului dominant. La această etapă respingerea cererii de eliberare a certificatului de urbanism pe motivele indicate de autoritatea publică pârâtă atentează la exercitarea dreptului de proprietate a reclamantului, care este proprietarul bunului imobil aservit.

Completul judiciar va reține ca întemeiat argumentul apelantului/reclamant SRL ”Minivial” precum că, din conținutul actelor contestate nu poate fi determinat nu a fost identificat nici un temei de drept obiectiv restricțional, care ar justifica decizia autorității publice pârâte de refuz. Or, în conformitate cu prevederile art.31 din Codul administrativ, actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, iar potrivit art.118 alin.(2) lit.a) și b) din Codul administrativ, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul. Aliniatul (6) din același articol stabilește că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

La caz, autoritatea publică intimată având obligația de a acționa în conformitate cu principiul legalității prevăzut de art.21 din Codul administrativ, a omis să-și motiveze obiectiv și complet soluția, iar motivarea doar în fapt este una superficială din care rezultă că nu au fost elucidate toate circumstanțele importante speței și nu s-a dat răspuns la toate argumentele expuse în cererea prealabilă.

În contextul celor expuse, Completul judiciar va concluziona că reclamantul SRL ”Minivial” la depunerea cererii cu privire la eliberarea actului permisiv - Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din *****. ***** cu nr. cadastral ***** ce îi aparţine cu drept de proprietate, a întrunit toate condițiile legale pentru a obține actul administrativ solicitat.

În contextul realizării controlului de legalitate asupra refuzului autorității publice, la caz Completul judiciar va verifica exercitarea dreptului discreționar de către autoritatea publică pârâtă. În această ordine de idei, Completul va reține că soluționând cererea prealabilă a reclamantului, autoritatea publică realizându-și dreptul discreționar în limitele atribuite prin lege, deținea competența doar în a verifica întrunirea condițiilor/cerințelor legal instituite pentru a elibera actul solicitat.

Astfel, la caz refuzul autorității publice pârâte de a elibera Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale, de pe terenul din ********** cu nr. cadastral *****, întemeiat pe argumentele invocate Completul judiciar îl apreciază ca fiind unul ilegal și concluzionează asupra temeiniciei cerințelor formulate de către SRL ”Minivial” în acțiunea de obligare.

Circumstanţele descrise permit Completului specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ să conchidă că, prima instanţă, a interpretat şi a aplicat eronat prevederile legii, motiv din care hotărîrea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, nu poate fi menţinută ca legală şi întemeiată.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conducându-se de prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, concluzionează că acțiunea în contencios administrativ depusă SRL Minival împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, cu privire anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat, urmează a fi admisă.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate şi interpretate eronat în prezentul caz şi nu este necesară verficiarea probelor suplimentare, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite parțial apelul declarat de SRL ”Minivial”, cu casarea integrală a hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22 iulie 2024, cu emiterea unei

noi decizii de admitere a acțiunii formulate, cu anularea ***răspunsul nr.R ***** din 03.07.2023, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin răspunsul nr***** din 17.08.2023 emise de Viceprimarul mun. Chișinău, Ilie Ceban și obligarea Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău să emită Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din ***** cu nr. cadastral *****.***

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru

D E C I D E :

Apelul declarat de SRL Minival, ***se admite.***

Se casează hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 22.07.2024, ***și se emite o decizie nouă potrivit căreia***:

Acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL Minival împotriva Primăriei mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău, cu privire anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil solicitat, ***se admite.***

Se anulează răspunsul nr.R ** din 03.07.2023, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă exprimată prin răspunsul nr***** din 17.08.2023 emise de Viceprimarul mun. Chișinău, Ilie Ceban.***

Se obligă Primăria mun.Chișinău, Primarul general al mun.Chișinău să emită Certificat de urbanism pentru proiectarea reamplasării conductelor de gaze naturale de presiune medie d-426 mm, presiune joasă d-159 mm şi d-133 mm, de pe terenul din ** cu nr. cadastral *****,***

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bostan Angela